

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА
„СРБИЈАШУМЕ“ БЕОГРАД
Д.О. ШУМСКО ГАЗДИНСТВО „НИШ“ НИШ

Бр. 8116

25. 10. 2025. год.

• Н И Ш •

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 17101

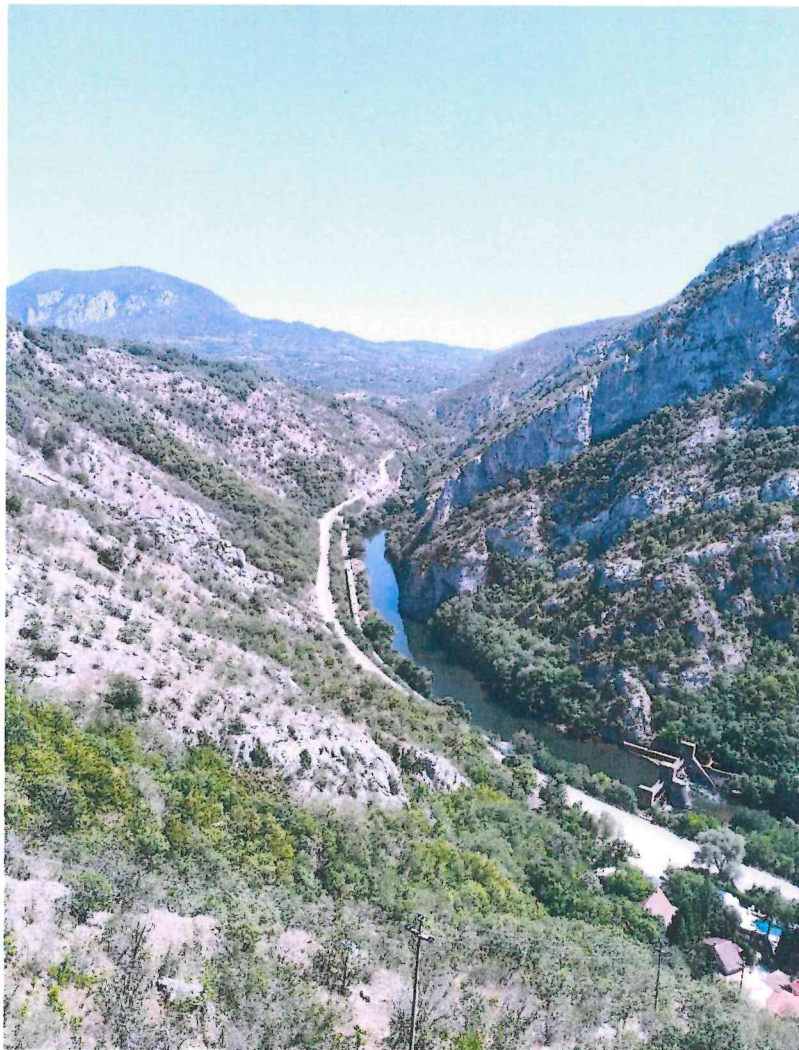
Датум: 30-10-25 год.

Нови Београд, Булевар Михаила Пупина 113

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд
Шумско газдинство „Ниш“ Ниш

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА ПАРКОМ ПРИРОДЕ
„СИЋЕВАЧКА КЛИСУРА“
ЗА 2026. годину

Ниш, октобар 2025.

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	4
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	11
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	12
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	13
VII	САРАДЊА	16
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	18
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	19

I УВОД

Програм управљања Парком природе “ Сићевачка клисура“ за 2026. годину израђен је у складу са Планом управљања ПП „Сићевачка клисура“ за период 2021-2030. године на који је Министарство заштите животне средине дало сагласност број: 353-02-01885/2020-04 од 29.03.2021. године. Програм је урађен у складу са чланом 54. Закона о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10 и 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гл.РС“ број 102/10) и у складу са Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура“ („Сл.гласник РС“, број 16/2000). Управљач је, пре почетка израде, од Министарства заштите животне средине затражио услове заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура“ за 2026. годину. Програм управљања је израђен у складу са добијеним Решењем о условима заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура“ за 2026. годину акт број 003303220 2025 14850 004 001 501 100 од 10.09.2025. године.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, ПРАЋЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Сићевачка клисура је подручје изузетне биолошке разноврсности која представља станиште или боравиште великог броја ендемичних, ендемореликтних, реликтних врста биљака и животиња.

Поред изузетне биолошке разноврсности клисуру одликују атрактивна пејзажна обележја, као и спој природе, људских традиционалних вредности, градитељства и културно-историјских споменика.

Сићевачка клисура је изузетно значајна за очување квалитета животне средине и за очување и регулацију климе. Велики значај има са становишта фундаменталних природних наука и примењених биотехничких дисциплина.

Сићевачка клисура сврстана је у природно добро од великог значаја и заштићена као Парк природе.

Управљање заштићеним подручјем ПП „Сићевачка клисура“ поверено је Јавном предузећу „Србијашуме“ Београд, Шумско газдинство „Ниш“-Ниш.

Главни циљеви заштите, очувања, праћења и одрживог развоја обухватаће:

- Очување комплекса Сићеваке клисуре, заштиту и очување природних реткости;
- Чување, унапређење и промовисање заштићеног подручја;
- Обезбеђивање надзора над спровођењем услова и мера заштите природе;
- Усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса са потребама заштите и очувања;
- Заштиту и очување станишта строго заштићених врста;
- Успостављање и развој едукативних и туристичко-рекреативних активности;
- Сарадњу са релевантним институцијама, локалним становништвом и осталим корисницима подручја;
- Презентацију и популаризацију ЗП ПП „Сићевачка клисура“;

- Сарадњу са постојећим корисницима подручја, НВО и локалним становништвом.

С обзиром на то да се ПП „Сићевачка клисура“ налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије као еколошки значајно подручје, Управљач ће се придржавати свих мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

а) забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;

б) забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци итд.);

в) предузеће се све мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Парк природе „Сићевачка клисура“ стављен је под заштиту 2000. године са циљем заштите биолошке разноврсности, геоморфолошких појава и облика и културно историјских вредности.

Управљање заштићеним подручјем подразумева заштиту, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности и спроводи се у складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби Парка природе „Сићевачка клисура“, Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура“ („Службени гласник РС“, бр. 16/2000 од 10.05.2000.г), као и у складу са Законом о заштити природе.

Управљач је на основу члана 107. став 2. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18), члана 68. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18–др.закон), члана 7. Уредбе о заштити Парка природе „Сићевачка клисура“ („Сл.гласник РС“, број 16/00) и члана 22. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16), донео 18.03.2019. године Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Парк природе „Сићевачка клисура“ на седници Надзорног одбора Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“, на основу које се реализује наплата накнада.

На пословима управљања директно је ангажовано пет извршилаца запослених у ШГ „Ниш“-Ниш и ШУ „Ниш-Бела Паланка“, и то: два чувара заштићеног подручја, самостални референт за заштићена природна добра и заштиту животне средине, шеф ШУ „Ниш-Бела Паланка“ и реверни техничар за приватне шуме и заштиту животне средине.

Поред њих, по потреби, ангажовани су и извршиоци који су распоређени по плану активних дежурстава за заштиту од пожара и самостални референт за израду основа и планова газдовања ШГ „Ниш“-Ниш.

Заштита, одржавање, праћење стања и унапређење природних и створених вредности на подручју ПП „Сићевачка клисура“ спроводиће се кроз чување, надзор,

сарадњу са власницима и другим корисницима, одржавање, промоцију, вођење евиденција о природним и створеним вредностима и људским активностима, уређење локалитета и пешачких стаза, разраду система финансирања заштите и развоја, обезбеђивање научних и стручних истраживања, тако да се остварују принципи заштите, очувања и унапређења биодиверзитета и интегрално развојне заштите.

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

У морфолошком погледу Сићевачка клисура представља једну од најимпресивнијих и највреднијих клисурастих и кањонских кречњачких долина у Србији.

Од биљних врста које се срећу у Сићевачкој клисури нарочито су значајне Српска рамондија (*Ramonda serbica*), Наталинија рамондија (*Ramonda nathaliae*) – две реликтне сестринске врсте јединог рода ове фамилије на Балканском полуострву. Локалитет Облик у Сићевачкој клисури, као и локалитет Радовански камен у Јелашничкој клисури, до сада су једине заједничке тачке ареала ове две врсте, као и једине зоне њиховог преклапања. Значајне врсте су и жалфија (*Salvia officinalis*), чије је ово најсеверније и највеће налазиште, кошутица или жутица (*Coronilla emerus*), субмедитеранска врста ретка у Србији, дивљи јоргован (*Syringa vulgaris*), седефче (*Ruta graveolens*), мечја леска (*Corylus colurna*), дивља вишња-рашељка (*Prunus mahaleb*), дивљи бадем (*Prunus nanae*), рудински пелин (*Artemisia Lobelii*), ртањски чај (*Saturea kitaibelii*), острија (*Ostrya carpinifolia*), драча (*Paliurus spina*), дивљи орах (*Juglans regia*) и др.

Од животињских врста углавном је проучавана орнитофауна. На подручју клисуре регистрован је већи број ретких и за заштиту значајних птица. Птице су примећене, регистроване у прелету, а за неке се претпоставља да су у клисури раније гнездиле, као што су белоглави суп (*Gyps fulvus*), бела кања и неке врсте орлова.

На подручју клисуре регистровано је и више угрожених ловних сисара Србије.

Крашки терени подручја одликују се појавом крашких облика рељефа. Од површинских облика заступљени су првенствено каменице, шкrape и вртаче. Подземни крашки облици представљени су великим бројем поткапина и пећина и неколико јама.

Заштита и унапређење природних вредности подразумева активности и мере које се односе на очување популације и станишта природних вредности, геоморфолошке разноликости, пејзажне вредности, научно-истраживачке и образовне активности и презентацију.

Чување, надзор и праћење стања обављају два чувара заштићеног подручја.

Чувари испуњавају услове прописане законом у смислу стручне спреме, радног искуства, поседовања легитимације за чувара заштићеног подручја, положеног стручног испита за чувара заштићеног подручја као и раније положеног стручног испита из области шумарства.

Због велике посећености и насељености заштићеног подручја чувари редовно обилазе терен и врше надзор, контролишу спровођење правила унутрашњег реда на подручју и извештавају самосталног референта за заштићена природна добра и заштиту животне средине о стању природних и створених вредности, као и о свим другим активностима и стању у подручју.

Трошкови рада чуварске службе односе се на бруто зараде чувара заштићеног подручја, материјалне трошкове рада и набавку опреме рада.

Средства за бруто зараде чуварске службе планирана су из Буџета Републике Србије, средстава накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Заштићено подручје чувају два чувара са положеним стручним испитом, од којих је један чувар заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ стационаран у Белој Паланци док је други чувар заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ стационаран у Нишу и уједно је и чувар заштићеног подручја СРП „Јелашничка клисура“. Организација чувања ова два подручја је оправдана њиховом близином, као и величином, тј површином другог заштићеног подручја. Планиране бруто зараде предствљају зараде једног чувара и део зарада другог чувара (који је истовремено и чувар СРП „Јелашничка клисура“).

Планирана средства за бруто зараде чуварске службе (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	1.880.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Накнаде	100.000,00	
Управљач	-	

Чувари заштићеног подручја поседују мотоцикле које користе за послове чувања, надзора и праћења стања у заштићеном подручју. Поред мотора, чувари повремено за ове послове користе и расположива теренска возила Шумске управе „Ниш-Бела Паланка“, која се поред осталих послова користе и за послове управљања заштићеним подручјем.

Потребни материјални трошкови за рад чувара и набавку опреме за чуваре заштићеног подручја планирани су из из накнада за коришћење заштићеног подручја и односе се на трошкове набавке горива за возила којима се врши надзор и контрола у подручју и набавку и за постављање соларног енергетског система за објекат за чуваре зп који се налази на локалитету “Учионица у природипоред реке Нишаве.

Набавка опреме и средстава рада обухвата набавку горива за возила којима се врши надзор и контрола у подручју, као и набавку и за постављање соларног енергетског система за објекат за чуваре зп

Планирана средства за горива за возила којима се врши надзор (динара)		Извршилац посла
Накнаде	200.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Планирана средства за набавку и постављање соларног енергетског система за објекат за чуваре зп (динара)		Извршилац посла
Накнаде	55.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Због отворености подручја и приступних путева неопходан је стални надзор над Парком природе „Сићевачка клисура“, како због већег броја активности и посетилаца, тако и због рибарског подручја и других корисника и посетилаца. Управљач ће у 2026. години вршити константан надзор у подручју што је неопходно да би се реаговало правовремено и очувале природне и створене вредности подручја без обзира на временске услове и друге факторе.

Управљач ће у 2026. години радити на надзору и контроли спровођења управљачких докумената, прикупљању података, анализи и изради Програма управљања заштићеним подручјем ПП „Сићевачка клисура“ за 2027. годину, као и изради Извештаја о остваривању Програма управљања заштићеном подручјем ПП „Сићевачка клисура“ за 2026. годину.

Средства за бруто зараде осталог особља планирана су из Буџета Републике Србије и из накнада. Средства се односе на рад самосталног референта за заштићена природна добра и заштиту животне средине задуженог за израду планова, програма и извештаја у заштићеним подручјима као и на њиховом спровођењу, на рад шефа Шумске управе „Ниш-Бела Паланка“ и реверног инжењера за шуме сопственика и заштиту животне средине који учествују у њиховој изради и врше контролу спровођења планских докумената, референта за јавне набавке, шефа рачуноводства и самосталног референта за правне послове са анексом самосталног референта за ЗПД због великог броја заштићених подручја којима управља ШГ „Ниш“ Ниш.

Планирана средства за бруто зараде осталог особља (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	80.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Накнаде	800.000,00	

За рад осталог особља на терену у ПП „Сићевачка клисура“, планирана су средства за гориво у износу од 00.000.00 динара из сопствених средстава Управљача.

Планирана средства за за гориво за рад на терену осталог особља на пословима у зп (динара)		Извршилац посла
Министарство ЗЖС	-	Управљач
Накнаде	100.000,00	

Активности везане за базу података обухватају ажурирање базе података и односе се на зараде планирана су из средстава управљача.

Планирана средства за израду базе података и њихово ажурирање (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	-	ШГ „Ниш“-Ниш
Накнаде	100.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Обележавање заштићеног подручја односи се на израду и постављање табле са паноом за обележавање заштићеног подручја и на одржавање, односно обнављање граница заштићеног подручја у дужини од 8 km, као и постављање 1 путоказа на путу за зп.

Средства за обнављање граница заштићеног подручја у дужини од 8 km планирана су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за обнављање граница заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	63.888,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Запослени на пословима управљања заштићеним подручјем у ШГ „Ниш“-Ниш вршиће обилазак терена приликом увођења у посао и показивања изабраних локација, контролу извођења и контролу извршених радова.

Средства за израду и постављање једне табле са паноом за обележавање заштићеног подручја у износу од 34.200,00 дин. планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду и постављање табли са паноима за обележавање заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	34.200,00	ШГ „Ниш“-Ниш
Управљач	-	

Средства за израду и постављање једног путоказа на путу за заштићено подручје планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду и постављање путоказа (динара)		Извршилац посла
Накнаде	45.000,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Одржавање чистоће спроводиће се путем рада услужника изабраног у поступку јавних набавки и акцијама чишћења у организацији Управљача или у сарадњи са неком другом институцијом. Велика је посећеност подручја и велики број излетника је присутан у периоду април-октобар, а нарочито у току летњих месеци када је због пријатне климе клисура јако посећена па је неопходно одржавање чистоће излетишта, пешачких стаза, дечјих терена и приобаља.

Средства за одржавање чистоће планирана су из Буџета Републике Србије и накнада.

Планирана средства за одржавање чистоће (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	118.440,00	Извођач ће бити изабран у поступку јавне набавке
Накнаде	110.000,00	

Планирана су средства Управљача за противпожарну заштиту која се односе на набавку 2 камере за видео надзор из накнада, ради праћења стања у критичном периоду за појаву пожара и обавештавања.

Планирана средства за набавку камера за видео надзор за ПП заштиту (динара)		Извршилац посла
Управљач	-	Добављач изабран у поступку јав. наб.
Накнаде	120.000,00	

Средства за одржавање и поправку табли и мобилијара планирана су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за одржавање и поправку табли и мобилијара (динара)		Извршилац посла
Накнаде	190.080,00	ШГ „Ниш“-Ниш

Поред горе наведених послова на управљању природним вредностима, Управљач ће радити и на вођењу евиденције о природним вредностима и људским активностима на заштићеном подручју кроз обилазак терена, прављење записа, белешки и фотоархиве.

Активна сарадња са Заводом заштиту природе Србије, Канцеларија у Нишу, наставиће се и у 2026. години, са заједничким циљем а то је очување природних и створених вредности подручја као и унапређење постојећег стања.

У циљу спровођења мера заштите, очувања, унапређења и одрживог коришћења природних вредности Управљач ће наставити сарадњу са свим власницима некретнина и са свим корисницима природних ресурса у заштићеном подручју кроз координирање заједничких акција у циљу заштите природних ресурса.

Појачаће се контрола и спречавање противправне градње на подручју заштићеног подручја у циљу заштите пејзажних вредности. У сарадњи са грађевинском инспекцијом планирају се редовне контроле, што је један од приоритетних задатака Управљача.

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

Посебну вредност Сићевачке клисуре представљају споменици културе и то су:

Сићевачки манастир (манастир Св. Богородица) који је споменик културе од великог значаја са заштићеном околином од 11,34 ha. Настао је у XVII веку.

Манастир Св. Петка „Иверац“ са заштићеном околином од 2,15 ha, подигнут је 1898. године на месту старијег манастира порушеног у време Турака.

Од осталих створених вредности у значајна културна добра овог подручја убрајају се комплекс цркве Св. Николе у селу Манастир (Просек), хидроцентрала Св. Петка у Островици (1909.године - трећа по старости у Србији) чији је идејни пројекант Никола Тесла, због чега је проглашен почасим мештанином Сићева и сваке године се 10. јула обележава годишњица његовог рођења. Ова хидроцентрала има тенденцију да постане права туристичка атракција, јер ће сви који је посете моћи да виде како функционишу њени генератори који нису ремонтвани од 1908. године, те ће се у сарадњи са Туристичком организацијом града Ниша радити на њеној промоцији.

На подручју Сићевачке клисуре налази се и хидроцентрала у Сићеву која је изграђена тек неколико година након хидроцентрале у Островици. Такође је у функцији и промовисаће се у склопу горе наведене.

За потребе хидроцентралe у Сићеву изграђена је брана која доминира тим делом клисуре и ствара мини акумулацију. Ове две хидроцентралe спадају међу најстарије хидроенергетске објекте у Србији.

Приоритетне мере на управљању културно-историјским вредностима односиће се на заштиту непокретних културних добара. Заштита ће се спроводити праћењем стања путем прављења белешки и фотоархиве, вођењем евиденције о људским активностима које представљају фактор угрожавања и оштећења културно-историјских вредности и достављање података Заводу за заштиту природе.

Презентација споменика културе вршиће се пројекцијом промотивних филмова на сајмовима и фестивалима које је Управљач снимео о парку природе, његовим природним и створеним вредностима.

3. Управљање природним ресурсима

Заштита и коришћење природних ресурса засновани су на принципима одрживог развоја, што значи да ће се мере заштите и коришћења спроводити у складу са Уредбом о заштити, односно прописаним режимом заштите.

3.1. Задаци и активности на заштити и управљању шумама

У ПП „Сићевачка клисура“ површине под државном шумом стављене су у категорију састојина заштитног карактера и без газдинских интервенција, док се у шумама сопственика (власници физичка лица) пружа стручно-технички надзор на захтев сопственика али у складу са Условима заштите природе издатим од стране Завода за заштиту природе Србије.

Заштита шума од бесправних сеча биће једна од приоритетнијих активности у 2026. години. Посебно ће се пратити стање реликтних полидоминантних заједница храста и грабића, грабића и јоргована, церово – липових шума, церово – грабових шума, цера и грабића, китњакових шума и заједница јоргована и руја.

Наставиће се активности на уклањању инвазивне биљне врсте *Ailanthus altissima* – кисело дрво.

3.2. Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

Заштита фауне вршиће се у поступку спровођења редовне евиденције вредности од стране чуварске службе и ревирног инжењера и дефинисаних мера забране. Обављаће се контрола спровођења Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље фауне и активности на евиденцији, картирању и мониторингу фауне клисуре.

У 2026. години планирају се активности везано за спортско-рекреативни риболов и заштиту рибљег фонда. Преко Организације спортских риболоваца „Нишава“ из Ниша спортски риболовци ће се редовно обавештавати о планираним акцијама на одржавању приобаља и реке и позивани да активно учествују у њима. Брошуре за риболовце и информатор биће подељени уз дозволе за рекреативни риболов. Учесталом контролом од стране рибочувара и надзором спречиће се бесправне радње.

Заштита од болести и штетних инсеката и пожара спроводиће се на целој површини контролом, праћењем стања, упозорењима и ублажавањем настале штете.

Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама

Главна хидролошка карактеристика подручја је водоток Нишаве. Просечни вишегодишњи протицај Нишаве износи 27,6-32 м³/сек. што је сврстава у десет најјачих река на територији Србије. Евидентиран је велики број извора и врела на којима се појављују воде кречњачких терена, као и три термална извора, која представљају интересантан хидролошки феномен због температуре воде.

Приликом контроле терена и надзора евидентираће се загађивачи и промене стања и о томе ће бити обавештени надлежни органи.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетни задатак научно-истраживачког рада је пружање логистичке подршке заинтересованим институцијама или појединцима, уз претходно прибављене Услове заштите природе које издаје надлежно министарство.

Након завршетка научних истраживања и истраживачких радова институције су у обавези да добијене резултате у виду извештаја достављају Управљачу ради евидентирања и коришћења у сврху мониторинга и планирања активности на заштити и развоју.

Наставиће се активна сарадња са научно-образовним институцијама – Природно-математичким факултетима из Ниша, Београда, Крагујевца и Новог Сада и Биолошким институтом „Синиша Станковић“ из Београда, као и са Факултетом за спорт и физичку културу у Нишу, Биолошким друштвом „Др Сава Петровић“ из Ниша и др.

Управљач прати, контролише и води евиденцију о строго заштићеним врстама флоре и фауне, тако да ће са тим активностима наставити и у наредној години. Посебно ће вршити активности на мониторингу шума у подручју са акцентом на реликтне полидоминантне заједнице храста и грабића (*Carpino orientalis – Quercetum mixtum*), грабића (*Carpinetum orientalis*), грабића и јоргована (*Carpinetum orientalis syringetosum*), церово-липове шуме (*Quercetum serris tillietosum*), церово-грабове шуме (*Quercetum serris carpinetosum betuli*), церово-грабићеве шуме (*Quercetum serris carpinetosum orientalis*), китњакових шума (*Quercetum petraeae*) и заједнице јоргована и руја (*Cotino Syringetum*).

Планира се наставак мониторинга орнитофауне у заштићеном подручју са акцентом на праћење стања заштићених и строго заштићених врста птица.

Средства за мониторинг птица су из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја. Извршилац посла (стручна институција) биће изабран у поступку јавне набвке.

Планирана средства за мониторинг птица (динара)	Извршилац посла
Накнаде	500.000,00
	Научна установа-институција изабрана у поступку ЈН

Приоритетни задаци образовног рада биће едукација становништва и других корисника, а пре свега ученика, о вредностима овог заштићеног подручја и мерама заштите.

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије организоваће се едукативне радионице на територији заштићеног подручја.

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

За ПП „Сићевачка клисура“ постоји Просторни план подручја посебне намене ПП „Сићевачка клисура“ (1995. година).

2. Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја итд.

У 2026. години Управљач планира активности на уређењу заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ које се односе на уређење пешачке стазе и израду и постављање мобилијара.

Планира се уређење пешачке стазе у дужини од 5 км, што ће бити реализовано од стране извођача изабраног у поступку јавних набавки.

Средства за уређење пешачке стазе планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за уређење 5 km пешачких стаза (динара)		Извршилац посла
накнаде	638.880,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

Израда и постављање мобилијара односи се на израду и постављање једне надстрешнице са столом и клупама типа „Осматрачница“, израду и постављање шест гарнитура стола са клупама, једне инфо-табле са солвент штампом, израду два ложишта за пикник, као и кошење траве на површини од 3 ha на излетиштима. Ове активности биће реализоване од стране извођача изабраног у поступку јавних набавки. Запослени на пословима управљања заштићеним подручјем у ШП „Ниш“-Ниш вршиће обилазак терена ради показивања изабраних локација, затим контролу током извођења радова и након завршених радова извршити њихов пријем.

Средства за израду и постављање 1 надстрешнице са столом и клупама типа „Осматрачница“, 1 инфо-табле са солвент штампом, четири гарнитура стола са клупама, израду два ложишта за пикник, као и за кошење траве на површини од 3 ha и постављање дрвене ограде са капијом у дужини од 20 m, планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за израду и постављање мобилијара: надстрешнице са столом и клупама, 4 гарн. стола са клупама, 1 инфо-табле, два ложишта, кошење траве 3 ha и дрвене ограде са капијом у дужини од 20 m (динара)		Извршилац посла
Накнаде	767.240,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

Полазећи од значаја који има ПП „Сићевачка клисура“ планирају се мере и активности на промоцији природних вредности у складу са Условима заштите природе.

За 2026. годину планирани су трошкови штампања информативно-пропагандног материјала (500 флајера) који ће се делити посетиоцима и корисницима заштићеног подручја. Средства за штампање флајера планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за штампање флајера (динара)		Извршилац посла
накнаде	14.375,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки

Средства за штампање мајица и торби са знаком лого-а зп планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за израду промотивног материјала ЗП-штампање мајица и торби са знаком Logo-а заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
Накнаде	134.165,00	Изабрани услужник

За 2026. годину планирано је студијско путовање ради презентације заштићеног подручја и стручног усавршавања запослених на пословима управљања заштићеним подручјима. Средства су планирана из накнада за коришћење заштићеног подручја.

Планирана средства за студијско путовање (динара)		Извршилац посла
накнаде	200.000,00	Управљач

2. Задаци на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности

У сарадњи са удружењима грађана из Сићева и Островице покренуће се иницијатива за успостављање и организовање нове манифестације која би имала за циљ да представи културно наслеђе подручја. Традиционална манифестација „Дани жалфије“ која се организује од стране Нишког културног центра у месецу мају добар је пример популарисања флористичког богатства Сићевачке клисуре и њених других вредности. У оквиру трбине и округлог стола Управљач ће учеснике манифестације упознати са актуелним дешавањима у Парку природе и позвати их да дају предлоге и могућа решења за постојеће проблеме (пре свега у урбаном делу подручја) и учествују у планираним акцијама.

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, Канцеларија у Нишу, планира се учешће на фестивалима и манифестацијама на територији Града Ниша, у циљу промоције заштите природе и заштићених подручја којима управља ШГ „Ниш“-Ниш. Најпосећенији је фестивал Нишвил који се одржава сваке године почетком августа. На заједничком штанду са ЗЗПС и Зеленом зоном за едукацију деце и омладине, као и пројекцијом промотивних филмова о заштићеним подручјима, велики број заинтересованих посетилаца ће бити у могућности да сазна најважније информације о њима. Пракса је да се најуспешнији

учесници квизова награђују промотивним материјалом. Заједнички ће се спроводити и едукације у школама.

Ради презентације заштићеног подручја планира се организовање промотивних скупова, радионица за ученике и волонтере, као и предавања у природи.

Средства за организовање промотивних скупова, радионица и предавања планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за организовање промотивних скупова (динара)	Извршилац посла
Накнаде	200.000,00 ШГ „Ниш“-Ниш

Организоваће се тематска предавања у школама као и наградни квиз за ученике основних школа са територије коју обухвата Парк природе „Сићевачка клисура“. Биће награђени они такмичари који покажу да познају главне вредности подручја. У оквиру ових активности, учесницима и свим другим корисницима, биће презентоване главне вредности заштићеног подручја. Учешће у емисијама едукативног карактера, како на телевизијским тако и на радио програмима, дало је добре резултате, па се исте активности планирају и у 2024. години.

Планиране су радионице на самом подручју, у школама и на терену, као и у новој учионици на отвореном са бином, у сарадњи са Основним школама у Островици, Сићеву и Просеку, као и заинтересованим секцијама Нишких школа (еколошке и биолошке секције).

Средства за презентацију са програмом планирана су из накнада за коришћење заштићеног подручја и Управљача.

Планирана средства за презентацију са програмом (динара)	Извршилац посла
Накнаде	350.000,00 ШГ „Ниш“-Ниш

Управљање посетиоцима

У складу са Акционим планом за поступање по препорукама Државне ревизорске институције, Управљач планира успоставу система наплате коришћења моторних возила у заштићеном подручју. Средства за успоставу система наплате коришћења моторних возила у зп планирана су из Буџета Републике Србије и из накнада. Из Буџета Републике Србије планирана су средства за набавку софтвера. Из средстава накнада за коришћење заштићеног подручја планирана су средства за набавку камера са соларним панелом, средства за израду пројектне документације са постављањем саобраћајних знакова – туристичке информативне табле у заштићеном подручју III-401 са допунском таблом о наплати и прибављању сагласности, дозвола и решења.

Средства за успоставу система наплате коришћења моторних возила у зп (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	2.000.000,00	Извођач изабран у поступку јавних набавки
Накнаде	7.133.200,00	

Задаци и активности на развоју одрживог туризма

Кроз ПП „Сићевачка клисура“ ће и у току 2026. године проћи, постојећом мрежом саобраћајница, знатно мањи број људи и возила. Изградњом Коридора 10 магистрала кроз клисуру је знатно растерећена. Ипак, један број путника и туриста проћи ће са намером да би фотографисао природне лепоте Парка, док поједини посетиоци имају као мотив јако погодне терене за екстремне и друге спотрове као што су: параглајдинг, пењање на стенама, алпинизам, рафтинг на Нишави, планинарење, фотографисање итд., као и спортски риболов или посета старим манастирима.

Туристичка организација града Ниша у оквиру својих презентација наводи Сићевачку клисуру као подручје погодно за туризам и рекреацију због изузетних природних вредности. Клисура је погодна за пикник, камповање, шетњу, планинарење и рафтинг на Нишави.

VII САРАДЊА

1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

На подручју ПП „Сићевачка клисура“ налазе се села: Просек, Сићево, Островица, Куновица, Равни До, Црнче и Градиште. Сарадња и партнерство са локалним становништвом оствариваће се непосредним контактима и разговорима. Тражиће се могућност смештаја туриста у домаћој радиности, као и промоција традиционалних заната и призова са овог подручја. Отворени су и први капацитети у Сићеву („Ramonda serbica“). Подстицаће се удруживање грађана и рад удружења као и заједничке активности.

У оквиру активности из области сарадње са локалним становништвом, локалном самоуправом и заинтересованим странама (НВО и другим организацијама), Управљач ће подржати иницијативу Планинарско-алпинистичко-ронилачког клуба „Nature“ из Ниша да се на изабраном локалитету у клисури изгради Via ferata. Овај пројекат би имао велики значај за развој туризма и промоцију природних вредности клисуре. Via ferata би омогућила посетиоцима да доживе клисуру изблиза, на сигуран начин и повезала постојеће пењачке и планинарске стазе. Такође, имала би и научни значај јер ће је користити и биолози, геолози и истраживачи природног наслеђа.

Планира се и уређење подручја кроз набавку радне машине, грејдера за одржавање путева и канала, као и ПП заштитних пруга.

Планирана средства за уређење подручја у оквиру активности из области сарадње са локалним становништвом, локалном самоуправом набавку радне машине, грејдера за одржавање путева и канала, као и ПП заштитних пруга. (динара)		Извршилац посла
накнаде	22.000.000,00	Добављач изабран у поступку ЈН

2. Сарадња са другим власницима и корисницима непокретности у заштићеном подручју

Други власници и корисници ПП „Сићевачка клисура“ су локална самоуправа (месне заједнице Просек, Сићево, Островица, Равни До, Црнче и Градиште и Општине Нишка Бања и Бела Паланка), ЗЗПС, водопривреда, излетници, НВО, планинарска друштва, Туристичка организација града Ниша, оператери мобилне телефоније, каменоломи, спортско рекреативна организација „Сафари клуб-Ниш“ и др. са којима је неопходно одржавати сарадњу у циљу спровођења мера заштите природе.

Наставиће се сарадња са Природно-математичким факултетом из Ниша и Новог Сада и сарадња са Факултетом за спорт и физичко васпитање из Ниша.

Сарадња ће се унапредити одржавањем састанака, писаним путем, разговорима и заједничким активностима.

3. Сарадња са невладиним организацијама

Наставиће се активна сарадња са НВО: Ramonda serbica (Островица), Клисура (Сићево), Зелени кључ (Ниш), и друге, као и планинарским друштвима: Железничар и др. Са Младим истраживачима Србије и организацијом ТИМ 42 из Лесковца, планира се реализација волонтерског програма „Волонтери за природу“.

3. Међународна сарадња

Преко Управе за пољопривреду и развој села у Нишу наставиће се успостављена сарадња са Шумарским истраживачким институтом из Софије, Бугарска, и разговараће се о покретању заједничких пројеката. Тражиће се нове могућности међународне сарадње.

5. Организовано и професионално удруживање заштићених подручја Србије и других заинтересованих паркова из окружења

Парк природе „Сићевачка клисура“ укључен је у иницијативу „Паркови Динарског лука“, која се односи на заштићена подручја изузетних природних вредности, високе биолошке разноврсности и очуваних ресурса. Дан заштите Динарида се обележава од установљења и између осталог, посвећен је важности едукације у заштићеним подручјима. Планира се обележавање 7. октобра у сарадњи са школама.

6. Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима и др.

Сарадња са локалним медијима и локалним новинама, која ће се огледати у организовању емисија ради најаве активности и промоције подручја. Стручни часописи ће објављивати резултате истраживања обављених на подручју.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: активна дежурства у критичним периодима појаве шумских пожара, постављање знакова забране ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара. Дежурне противпожарне екипе биће увек спремне за сузбијање и гашење пожара у његовој иницијалној фази када су и штете најмање.

Чувари заштићеног подручја ПП „Сићевачка клисура“ ће даље јачати добру сарадњу са локалним становништвом ради боље комуникације и обавештавања што је и до сада играло важну улогу у благовременом откривању и гашењу приземних и шумских пожара.

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За планирање и реализацију поверених послова у управљању заштићеним подручјем и годишњег плана управљања подручјем, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке. Управљач ће наставити активности на наплати накнада од нових корисника заштићеног подручја.

Према Закону о заштити природе („Сл.гл. РС“, број 36/09, 88/10, 91/10 –исправка, 14/16 ,95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из:

1.	Средстава Буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе
2.	Остала буџетска средства
3.	Накнада за коришћење заштићеног подручја
4.	Прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем
5.	Средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе
6.	Донација, поклона и помоћи
7.	Других извора у складу са законом

Средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна-подрачуна, планирана су из средстава накнада.

Планирана средства за трошкове провизије за промет који се реализује преко рачуна- подрачуна (динара)	Извршилац посла
Накнаде	5.000,00
	ЈП „Србијашуме“

За реализацију Програма управљања ПП „Сићевачка клисура“ планирана су укупна средства за 2026. годину у износу од 37.939.468,00 динара од чега се планира учешће:

- средства Буџета Републике од 4.078.440,00 динара (11%);
- средства накнада за коришћење ЗП од 33.861.028,00 динара (89%),

Самостални референт за ЗПД
и заштиту животне средине

Бојан Митић
Бојан Митић, дипл. инж. шум.

Директор ШГ „Ниш“ - Ниш

Проф. др Братислав Дикић
Проф. др Братислав Дикић

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје ПП "Сићевачка клисура"

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	4.078.440,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	4.078.440,00
	1.2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	33.861.028,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	0,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	33.861.028,00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
5.	Остала средства	0,00
	Укупно приходи	37.939.468,00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја ПП "Сибевачка клисура"

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
	Буџет РС	Сопствени приходи	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација и поклона	Средства из накнада	Укупно
А.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја						
A.1. Чуварска служба	1.880.000,00	0,00	0,00	0,00	355.000,00	2.235.000,00
A.1.1. Бруто зараде два чувара	1.880.000,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	1.980.000,00
A.1.2. Материјални трошкови чуварске службе (гориво, делови, регистрација за чуварску службу)	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00
A.1.3. Остали трошкови чуварске службе (набавка)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.4. Набавка и постављање соларног енергетског система Тип 2 за објекат за чуваре	0,00	0,00	0,00	0,00	55.000,00	55.000,00
A.2. Одржавање заштићеног подручја	198.440,00	0,00	0,00	0,00	1.563.168,00	1.761.608,00
A.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената, тендери, објављени зап.	80.000,00	0,00	0,00	0,00	800.000,00	880.000,00
A.2.2. Материјални трошкови стручне сл. (гориво и делови за теренска возила)	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00
A.2.3. Активности и трошкови и уносу података у базу података за попис створених и природних вредности	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00
A.2.4. Обнављање граница 8 km	0,00	0,00	0,00	0,00	63.888,00	63.888,00
A.2.5. Израда и постављање ознака табли са паномом за објект. ЗП - 1 ком.	0,00	0,00	0,00	0,00	34.200,00	34.200,00
A.2.6. Израда и постављање путоказа на путу за ЗП	0,00	0,00	0,00	0,00	45.000,00	45.000,00
A.2.7. Управљање отпадом-Одржавање чистоће у ЗП (скупљање и уклањање смећа и отпада)	118.440,00	0,00	0,00	0,00	110.000,00	228.440,00
A.2.8. Управљање отпадом-постављање ознака "лабљено бацање смећа"	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.2.9. ПП заштита (набавка 2 камере за видео надзор)	0,00	0,00	0,00	0,00	120.000,00	120.000,00
A.2.10. Одржавање и поправка мобилијара	0,00	0,00	0,00	0,00	190.080,00	190.080,00
A.3. Презентација заштићеног подручја	0,00	0,00	0,00	0,00	564.375,00	564.375,00
A.3.1. Штампање промотивног материјала-флајера	0,00	0,00	0,00	0,00	14.375,00	14.375,00
A.3.2. Презентација са програмом	0,00	0,00	0,00	0,00	350.000,00	350.000,00
A.3.3. Студијско путовање	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00
Укупно А.0	2.078.440,00	0,00	0,00	0,00	2.482.543,00	4.560.983,00
Б.0. Управљање посетницима						
B.1. Успостава система наплате коришћења моторних возила у ЗП (2.000.000,00 дина. за софтверски део)	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	7.133.200,00	9.133.200,00
B.2. Штампање материјала намењеног посетницима-мајнице и ранац са ЛОГО ЗП	0,00	0,00	0,00	0,00	134.165,00	134.165,00
Укупно Б.0	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	7.267.365,00	9.267.365,00
В.0. Регулисање имовинско правних односа						
Укупно В.0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Г.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја						
G.1. Мониторинг птица	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00
G.2. Мониторинг рибљег фонда и измена програма управљања	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно Г.0	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00
Д.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса						
D.1. Уређење 5 km пешачких стаза	0,00	0,00	0,00	0,00	638.880,00	638.880,00
D.2. Уређење значајних локација - постављ. мобилијара: 1 надрешнице, 4 гарнитура стола са клупама и 1 инфо табла, 2 ложница, кошење 3 ha, постављање заштитне дрвене оградe са капијом у дужини од 20 m	0,00	0,00	0,00	0,00	767.240,00	767.240,00
D.3. Набавка радне машине (за одржавање путева, заштиту водотока и канада и ПП заштитних пруга)	0,00	0,00	0,00	0,00	22.000.000,00	22.000.000,00
D.4. Активности у области сарадње са лок. становништвом, лок. самоуправом и заинтересованим странама, НВО и др. организацијама:	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	200.000,00
Укупно Д.0	0,00	0,00	0,00	0,00	23.606.120,00	23.606.120,00
Е.0. Остали некатегорисани послови						
Ђ. Трошкови провизије за промет који се реализује преко рачуна/подрачуна	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Укупно планирани расходи	4.078.440,00	0,00	0,00	0,00	33.861.028,00	37.939.468,00

ПАРК ПРИРОДЕ "СИЊЕВАЧКА КЛИСУРА"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ

Врсте расхода: Бруто зараде чуварске службе заштићеног подручја		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	100.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	1.880.000,00
1.	Трошкови људских ресурса	1.880.000,00
1.1.	бруто зараде два чувара	1.880.000,00
1.2.		
2.	Трошкови пројектних активности	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	1.980.000,00
Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	800.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80.000,00
1.	Трошкови људских ресурса	
1.1.	Бруто зараде стручног лица	80.000,00
1.2.		
2.	Трошкови пројектних активности	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	880.000,00
Врсте расхода: Управљање отпадом у ПП "Сињевачка клисура"		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	110.000,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	118.440,00
1.	Трошкови људских ресурса	
1.1.		
2.	Трошкови пројектних активности	
2.1.	услуга уклањања отпада ; активност ће реализовати извођач који буде изабран у поступку јавних набавки - ТРЕЋЕ ЛИЦЕ	118.440,00
	УКУПНО расходи	228.440,00
Врсте расхода: . Успостава система наплате коришћења моторних возила у ЗП		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	7.133.200,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0,00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	2.000.000,00
1.	Трошкови људских ресурса	
1.1.		
2.	Трошкови пројектних активности	
2.1.	активност ће се реализовати путем јавне набавке- ТРЕЋЕ ЛИЦЕ - НАБАВКА СОФТВЕРА	2.000.000,00
	УКУПНО расходи	9.133.200,00

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 003303220 2025 14850 004 001 501 100
Датум: 10.9.2025. године
Немањина 22-26
Београд

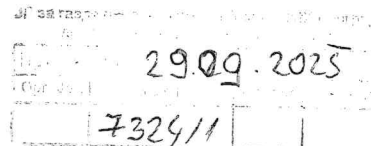
Служба за управљање и ЗНК

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 14924

Датум: 24.09. 2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о заштити Парка природе „Сићевачка клисура” („Службени гласник РС”, број 16/20), решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” из Београда, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 број 022-2919/2 од 18.8.2025. године (запримљене у Министарству заштите животне средине 22.8.2025. године), у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о режимима заштите, Уредбом о еколошкој мрежи, Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура” и Планом управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за период 2021-2030. године, Програм управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за 2026. годину, **може се изградити под следећим условима:**

1) Програм управљања ускладити са Законом о заштити природе, Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура” и Планом управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за период 2021-2030. године;

2) Приказати кратак опис заштићеног подручја који подразумева географски положај, темељне вредности природног добра, односно његова главна природна обележја, категорију, површину, режим заштите и друго;

3) Утврдити оцену тренутног стања заштићеног подручја (здравствено стање, оштећења и др.) и у складу са тим планирати конкретне мере и радове, посебно приоритетне активности;

4) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја спроводити у складу са прописаним режимима заштите;

5) Посебну пажњу посветити мерама заштите природних вредности и животне средине у случају акцидентних ситуација, посебно у случају пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18 – др. закон);

6) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава;

7) Планирати праћење стања ендемичних, реликтних, ретких и угрожених врста флоре и фауне на подручју заштићеног природног добра;

8) Придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста,

- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, итд.),

- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;

9) Обележавање границе заштићеног подручја урадити у складу са правилником којим се регулише обележавање заштићених природних добара (израда и постављање табли и путоказа за заштићено подручје);

10) Планирати мере и активности ради спречавања, сузбијања и отклањања последица штетног дејства биљних болести, инсеката, човека, елементарних непогода, и других абиотичких и биотичких чинилаца;

11) Програмом планирати постављање довољног броја феромонских клопки у циљу спречавања пренамножавања сипаца поткорњака у четинарским шумама;

12) Планирати очување и унапређење природних вредности подручја, њихово наменско коришћење за научна истраживања, едукацију и презентацију у складу са режимом заштите;

13) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: медијско приказивање, штампање промотивног материјала (проспеката, брошура, лифлета, приручника, предмета са знаком заштићеног природног добра, снимање промотивног видео материјала), едукативно-промотивне активности, обележавање еколошких датума и др., које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра;

14) Програм треба да садржи и све задатке и активности на сарадњи са локалном заједницом и осталим корисницима заштићеног подручја (туристичким агенцијама, локалним становништвом, волонтерима, ученицима основних школа и др.);

15) Формирање базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном подручју;

16) Стимулисати активности и делатности које су дозвољене у заштићеном подручју, у складу са принципима одрживог развоја;

17) Спречавање активности које могу нарушити вредности заштићеног подручја;

18) Планирати израду осталих управљачких докумената (планова и извештаја, као што је извештај о остваривању годишњег програма управљања - сажет приказ реализације и др.);

19) Сви планирани радови и активности предвиђени годишњим Програмом могу се спроводити по доношењу Програма, а након прибављених услова заштите природе;

20) У складу са чланом 54. Закона о заштити природе, Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину Управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године;

21) Програм управљања доставити доносиоцу Решења на Мишљење о уграђености услова заштите природе;

22) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева обавезе да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

ЛП „Србијашуме”, Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд, упутило је захтев број 11687 од 22.7.2025. године, Министарству заштите животне средине за издавање Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Сићевачка клисура”, за 2026. годину.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, поступајући по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 број 022-2919/2 од 18.8.2025. године, за примљена у Министарству заштите животне средине 22.8.2025. године), по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, констатовано је да се Програм управљања ради за заштићено подручје Парк природе „Сићевачка клисура”, које је проглашено заштићеним Уредбом о заштити Парка природе „Сићевачка клисура”, са прописаним режимима заштите II и III степена.

Парк природе „Сићевачка клисура” налази се у обухвату еколошки значајног подручја „Сићевачка клисура” (број 81), у складу са Уредбом о еколошкој мрежи. Еколошком мрежом на овом подручју обухваћена су међународно и национално значајно подручја за птице ИВА (Important Bird Area) под називом „Сићевачка клисура”, са класификационим кодом RS039IBA, међународно значајно подручје за биљке ИРА (Important Plant Area) под називом „Сићевачка клисура”, одабрано подручје за дневне лептире РВА (Prime Butterfly Area) под називом „Сићевачка клисура 032”, као и подручја од значаја за заштиту диверзитета осолених мува РНА (Prime Hoverfly Area) под називом „Јелашничка клисура 33”.

Такође, Парк природе „Сићевачка клисура”, налази се у обухвату подручја од значаја за Европску заједницу (pSCIs – Sites of Community Importance) „Сићевачка клисура”, а представља и део потенцијалног Подручја посебне заштите (pSPA – Special Protection Areas) „Сићевачка клисура”.

Парк природе „Сићевачка клисура” налази се у обухвату евидентираног природног добра геолошког карактера, у складу са Инвентаром објеката геонаслеђа Србије (2005): *Сићевачка клисура* (Објекти геоморфолошког наслеђа, Флувијални рељеф, редни број 5).

У складу са чланом 8. став 1. Закона о заштити природе, планирање, уређење и коришћење простора, природних ресурса, заштићених подручја и еколошке мреже спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, основа, планова и програма управљања и коришћења природних ресурса и добара у рударству, енергетици, саобраћају, водопривреди, пољопривреди, шумарству, ловству, рибарству, туризму и другим делатностима од утицаја на природу, у складу са мерама и условима заштите природе. Ставом 3. истог члана дефинисано је да основе, планови и програми из става 1. овог члана морају бити усаглашени са актом о

проглашењу заштићеног подручја, планом управљања заштићеним подручјем и смерницама за управљање еколошки значајним подручјима.

У складу са чланом 54. ст. 4. и 5. Закона о заштити природе, планови управљања остварују се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје Министарство, орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља надлежном органу до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из члана 52. овог закона најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Садржај Програма управљања треба да се заснива на Плану управљања Парком природе „Сићевачка клисура” за период 2021-2030. године, који је израђен у складу са чланом 53. Закона о заштити природе, са активностима предвиђеним чланом 6. Уредбе о заштити Парка природе „Сићевачка клисура” и задацима Управљача дефинисаним чл. 8. и 9. Уредбе о заштити Парка природе „Сићевачка клисура”.

На основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, заштита еколошке мреже, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и пределеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања Специјалним резерватом природе „Сићевачка клисура” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева платио је Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе, а ослобођен је обавезе плаћања таксе за издавање Решења о условима заштите природе, по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25- усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-испр., 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. изн., 55/12-усклађени дин. изн., 93/12, 47/13-усклађени дин. изн., 65/13- др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22, 54/23-усклађени дин. изн. и 92/23, 59/24- усклађени

дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25- усклађени дин. износ).

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Драгана Остојић
Драгана Остојић

Достављено:

- ИП „Србијашуме”

Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд

- Завод за заштиту природе Србије

Јапанска 35, 11070 Нови Београд

- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини

Др Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд

- Архива